
III
ZESTOA XVI. MENDEAN
(1521-1530)

Iñaki Azkune Mendia

1. (1521-1525)

1.1. 1521. URTEA.....	3
1.1.1. Joan Aizarna, Joan Beltran Iraeta, Domenja Lili eta abarren agiriak.....	3
1.1.2. Gipuzkoako Batzarrak, komuneroen gerra eta Nafarroako gerra.....	4
1.2. 1522. URTEA.....	7
1.2.1. Joan Beltran Iraetaren auzia eta Migel Apategiren arrebaren testamentua.....	7
1.2.2. Esteban Akertzaren agiriak, Liliko jaunak erositako lursaila, etab.	8
1.2.3. Joan Sebastian Elkano munduaren inguruko bidaiaren amaieran.....	11
1.2.4. Gipuzkoako Batzarrak, Amaiur, etab.	12
1.3. 1523. URTEA	13
1.3.1. Debako Kontzejua lurak saltzen.....	13
1.3.2. Fernando Arreizaren presa eta Martin Gartzia Lasakoaren presa	13
1.3.3. Beduatarren agiriak	15
1.3.4. Lilitarren agiriak eta Pedro Baltzolarenak.....	16
1.3.5. Bekolako burdinola eta ondasunak errentan.....	17
1.3.6. Martin Akertza eta Ana Lizarraratsen arteko ezkontza	19
1.3.7. Beste zenbait agiri	20
1.3.8. Joanes Areitzagari buruzko aipamenak	22
1.3.9. Gipuzkoako Batzarrak, Hondarribiko setioa, etab.	23
1.4. 1524. URTEA.....	24
1.4.1. Zestoako elizen patronatuei buruzko agiriak.....	24
1.4.2. Otxoa Martinez Beduakoa Zestoako zalantzazko alkate.....	26
1.4.3. Ana Arretxeren, Domingo Arretxeren eta lilitarren agiriak.....	30
1.4.4. Maria Martinez Altzolaraskoaren erosketak eta agiriak.....	33
1.4.5. Zestoako artazubiagatarren tratuak.....	34
1.4.6. Mirubiko herentzia	36
1.4.7. Martin Gartzia Lasakoaren emaztearen dotea	37
1.4.8. Lizarrarastarren harremanak.....	38
1.4.9. Joan Baltzola, Pedro Baltzola eta Esteban Akertza	39
1.4.10. Zestoako elizako kapera berria.....	39
1.4.11. Beste zenbait agiri	41
1.4.12. Gipuzkoako Batzarrak, Hondarribiko setioa, etab.	43
1.5. 1525. URTEA.....	45
1.5.1. Altzolarats jauregiko Ana Arretxeren agiriak	45
1.5.2. Mirubiko herentzia eta Joan Martinez Ibañetakoaren agiri faltsuak	49
1.5.3. Iraetarren auzi eta agiriak eta Iraetako zubia.....	59
1.5.4. Lilitarren auzi, errentamendu eta agiriak.....	62
1.5.5. Artazubiagatarren auzi eta agiriak	65
1.5.6. Zestoako Kontzejuaren auziak eta Otxoa Martinez Beduakoaren agiriak ..	67

1.5.7. Lizarrarastarren eta areitzagatarren harreman eta agiriak	70
1.5.8. Domingo Urbietta (edo Artiga) apaizaren eta anaia Joan Urbietaren arteko auzia	71
1.5.9. Lasako maiorazkoa sortzeko errege-baimena	73
1.5.10. Zenbait aizarnarren agiri eta harremanak	73
1.5.11. Zestoarren beste zenbait agiri	76
1.5.12. Joan Sebastian Elkanoren bigarren espedizioa Moluketara, etab.....	81
1.6. LEHEN KAPITULUKO OHARRAK	86
2. (1526)	
2.1. 1526. URTEA.....	91
2.1.1. Zestoako Kontzejuaren lursailen salmentak eta agiriak	91
2.1.2. Altzolarats jauregikoen obligazio-agiriak, errentamenduak, etab.	95
2.1.3. Lilitarren obligazio-agiriak, ahalordeak, etab.	101
2.1.4. Iraetako zubia eta Iraetako etxekoen agiriak	109
2.1.5. Bekolako gorabeherak	118
2.1.6. Zubiaurrekoen eta Martin Gartzia Lasakoaren agiriak	121
2.1.7. Domenja Mirubiaren auzia eta Joan Martinez Ibañetakoari ezarritako tortura	124
2.1.8. Artazubiagatarren, baltzolarren eta amilibitarren agiriak	134
2.1.9. Zenbait zestoarren testamentuak	138
2.1.10. Beste zenbait kontratu, ahalorde eta agiri.....	141
2.1.11. Gipuzkoako Batzarrak, etab.	150
2.1.12. Joan Sebastian Elkanoren bigarren espedizioa Moluketara	151
2.1.12.1. Joan Sebastian Elkanoren testamentua	154
2.1.12.2. Toribio Alonso Salazarren ondasunen enkantea	155
2.1.12.3. Santiago ontziaren Mexikorako bidaia Ozeano Barean	156
2.1.12.4. Joan Sebastian Elkanoren espedizioko gastuak.....	157
2.2. BIGARREN KAPITULUKO OHARRAK.....	159
3. (1527)	
3.1. 1527. URTEA.....	161
3.1.1. Altzolarats jauregikoen kontratu eta gainerako agiriak	163
3.1.2. Lilitarren ahalordeak, kapera, etab.	168
3.1.3. Zestoako Kontzejuaren gorabeherak eta Iraetako zubia.....	176
3.1.4. Iraetako Fortun Santxez eta Joan Beltran anaien agiriak	180
3.1.5. Sebastian Artazubiagaren tratu eta agiriak	182
3.1.6. Martin Ondalderen eta Domingo Lizarraratsen agiriak.....	184
3.1.7. Zubiaurre, Bedua, eta Baltzolako tratuak	186
3.1.8. Fernando Olazabalen eta Fernando Sorazabalen agiriak.....	190
3.1.9. Amezketarren, lasaotarren eta amilibitarren gorabeherak	191
3.1.10. Mirubitarren, olidendarren eta potzuetarren agiriak.....	193
3.1.11. Bekolako tratu eta agiriak.....	195
3.1.12. Beste zenbait zestoarren agiriak	197

3.1.13. Gipuzkoako Batzarrak eta Zestoako Ordenantza famatua	204
3.2. HIRUGARREN KAPITULUKO OHARRAK	207
4. (1528)	
4.1. 1528. URTEA.....	211
4.1.1. Iraetako zubiaren auziaren jarraipena Kantzelaritzan	211
4.1.2. Zestoako Kontzejuaren ahalordeak eta gainerako agiriak.....	217
4.1.3. Joan Beltran Iraetaren tratu eta agiriak.....	222
4.1.4. Domenja Liliren agiriak eta Zestoako elizako kaperak	224
4.1.5. Joan Perez Idiakaitz-Likikoaren tratuak	225
4.1.6. Sebastian Artazubiaga olagizonaren agiriak.....	231
4.1.7. Bekolako agiri eta ordainketak.....	235
4.1.8. Altzolarats jauregikoen tratuak.....	238
4.1.9. Martin Ondalde olagizonaren harremanak	241
4.1.10. Zenbait zestoarren eta Grazia Ibarren testamentuak	242
4.1.11. Lasao etxekoen harremanak eta agiriak.....	247
4.1.12. Zestoarren ezkontza-kontratuak	249
4.1.13. Erretzabaldarren harreman eta agiriak.....	252
4.1.14. Fernando Olazabal medikuaren lan eta agiriak	252
4.1.15. Artzuriagatarren agiriak.....	254
4.1.16. Zubiaurretarren tratu eta harremanak	258
4.1.17. Etxeberriatarren agiri eta tratuak	259
4.1.18. Arretxe, Artazubiaga eta Baltzola etxeetako agiriak.....	260
4.1.19. Akertza, Artzubiaga, Ezenarro eta Gorosarrikoen agiriak.....	262
4.1.20. Joan Martinez Igartuakoaren eta Joanes Ipintzaren agiri eta tratuak	264
4.1.21. Iribarrena, Irure, Lizaso(eta) eta Lizarrarats etxekoen agiriak	266
4.1.22. Mirubia, Paginolarrea eta Potzuetza etxekoen harreman eta agiriak	269
4.1.23. Sorazabal, Urbieta, Zelaia eta Zuube etxekoen agiriak.....	272
4.1.24. Beste zenbait kontratu eta agiri	274
4.1.25. Gerra-giroa, Gipuzkoako Batzarrak eta beste zenbait gai	277
4.2. LAUGARREN KAPITULUKO OHARRAK.....	279
5. (1529)	
5.1. 1529. URTEA.....	283
5.1.1. Iraetako zubiaren auzia eta Joan Beltran Iraetaren agiriak.....	283
5.1.2. Zestoako Kontzejuak emandako ahalordeak eta agiriak	287
5.1.3. Domenja Liliren agiriak eta kontratuak.....	290
5.1.4. Joan Perez Idiakaitz-Likikoaren agiri eta tratuak	292
5.1.5. Debako Kontzejuaren salmentak.....	295
5.1.6. Altzolarats jauregiko Ana Arretxeren agiri eta tratuak	298
5.1.7. Domingo Arrona semearen ezkontza, etab.....	300
5.1.8. San Joan Perez Idiakaitz-Lilikoa batxilerraren agiriak	304
5.1.9. Lasako Maria Nikolas Zabalaren agiriak	308
5.1.10. Martin Artzuriaga probestuordearen tratuak	310

5.1.11. Sebastian Artazubiaga eta Martin Ondalde olagizonen agiriak.....	313
5.1.12. Baltzolarren eta lizarrarastarren kontratu eta harremanak.....	316
5.1.13. Aizarnako Pedro Etxeberriaren eta emaztearen arazoak	320
5.1.14. Aizarnako elizako lanak	321
5.1.15. Maria Joango Lasaren eta Paskuala Urangaren testamentuak.....	322
5.1.16. Egañatarren ezkontza eta senideen agiriak.....	323
5.1.17. Urbietatarren eta ganbaratarren agiriak.....	325
5.1.18. Joan Amilibia harginaren eta zubiaurretarren tratuak.....	326
5.1.19. Joan Martinez Igartuakoaren eta Joan Aldalurren agiriak.....	328
5.1.20. Joan Zuube, Joan Akertza eta Joan Amezketaren agiriak.....	329
5.1.21. Otxoa Martinez Beduakoaren eta Joan Fernandez Dornutegikoaren agiriak	330
5.1.22. Zenbait debarren agiri eta tratuak.....	331
5.1.23. Etorrazpi baserria errentan emateko kontratua.....	332
5.1.24. Martin Perez Idiakaitz-Lilikoaren Siziliako tratuak.....	333
5.1.25. Beste zenbait kontratu eta agiri	334
5.1.26. Gipuzkoako Batzarrak eta beste zenbait gai.....	338
5.2. BOSGARREN KAPITULUKO OHARRAK.....	340
6. (1530)	
6.1. 1530. URTEA.....	343
6.1.1. Joan Perez Idiakaitz-Likikoaren tratuak eta agiriak	343
6.1.2. Domenja Liliren eskribu eta kontratuak	349
6.1.3. Zestoako Kontzejuaren auzi eta tratuak	350
6.1.4. Domingo Lizarrarats aita-semeen kontratu eta agiriak	353
6.1.5. Joan Beltran Iraetaren auzi eta tratuak	359
6.1.6. Martin Artzuriaga probestuordearen agiriak	362
6.1.7. Altzolarasko Ana Arretxeren eta seme Domingo Arronaren agiriak.....	367
6.1.8. P. Aizarnatea, P. Uranga, M ^a J. Zuube eta M ^a . Pz Baltzolakoren testamentuak.....	369
6.1.9. M. Ipintzaren, J. Kortazarren eta A. Gaintzaren ezkontza-kontratuak	371
6.1.10. Sebastian Artazubiaga eta Martin Ondalde olagizonen kontratuak.....	374
6.1.11. Joan Martinez Igartuakoa olagizonaren tratuak.....	376
6.1.12. Zubiaurretarren kontratu eta harremanak	377
6.1.13. Ipintza eta baltzolarren agiriak	380
6.1.14. Egañatarren eta ganbaratarren tratu eta eskribuak.....	383
6.1.15. Amilibia, Potzueta eta Ermua etxekoen agiriak	386
6.1.16. Oliden, Eztiola, Errementari eta Zubeltzu etxekoen tratu eta agiriak	388
6.1.17. Gorosarri, Iribarrena, Arano, Zabala eta Zuube etxekoen agiriak.....	390
6.1.18. Lasao, Olazabal eta Zelaia deiturakoen tratu eta agiriak.....	392
6.1.19. Joan Martinez Olotzagakoa kontulariaren zorrak.....	394
6.1.20. Beste zenbait kontratu eta agiri	395
6.1.21. Gipuzkoako Batzarrak eta beste zenbait gai.....	399
6.2. SEIGARREN KAPITULUKO OHARRAK.....	402

AGIRITEGIA

1521-1525 bitarteko agiriak [XVI. m. (21)1] - [XVI. m. (25) 86]	405
1526. urteko agiriak [XVI. m. (26) 1]-[XVI. m. (26-XII) 14]	747
1527. urteko agiriak [XVI. m. (27-I) 1]-[XVI. m. (27-XII) 9]	1113
1528. urteko agiriak [XVI. m. (28-I) 1]-[XVI. m. (28-XII) 16]	1293
1529. urteko agiriak [XVI. m. (29-I) 1]-[XVI. m. (29-XII) 21]	1609
1530. urteko agiriak [XVI. m. (30-I) 1]-[XVI. m. (30-XII) 5]	1843

ERANSKINAK

ZESTOAKO ALKATEAK XVI. MENDEAN (1521-1530)	2057
III ZESTOA XVI. MENDEAN (1521-1530) IRUDIEN OINAK	2061

BESTE ZENBAIT AURKIBIDE

GAIKAKO AURKIBIDEA	2071
AURKIBIDE ONOMASTIKOA	2097

